

[Viggo Starcke.]

færd med at bevæge sig over den schweiziske grænse. En stor styrke blev tilsagt til at møde kl. 8. Kl. 10 minutter over 8 var der ikke en soldat tilbage, de var afmarcheret allesammen, så hurtigt kan det gøres med træning. Og tænk, hvad det vil betyde netop under de nuværende krigsforhold, hvor den gammeltdags druntende mobilisering simpelthen ikke vil komme til at foregå.

Hvad angår enhedernes størrelse, så har vi i vort forslag bygget på det normale militære princip, som det består i øjeblikket. Københavns ordning har vi ikke kunnet udarbejde, da der ikke herom har foreligget militær ekspertise. Ministeren spørger nu, hvad tanken er, når landet sættes på krigsfod; i det øjeblik, landet sættes på krigsfod, skal der selvfølgelig finde en koncentration sted. Såvidt jeg forstår, er den højtærede forsvarsministers tanke den, at der skal være koncentreret militære styrker som en knyt-næve parat til slag. Det er en værdifuld militær tanke, hvis man har knyt-næven, men hvis knyt-næven er slået af i første omgang, så har man den ikke mere. For at bruge et billede, som måske ikke er særlig godt, går vor tanke ud på, at de spredte fingre hurtigt kan knyttes til en næve, og de kan ikke udslettes i første omgang.

Med hensyn til stabenes bevægelighed mener vi netop, at selv en lille sabotørgruppe i øjeblikket kan lamme stabene og spærre dem inde, og vi foreslår, at stabene i den første, farlige periode skifter opholdssted hurtigt og ofte, på samme måde som Montgomerys og Rommels stabe måtte det i den nordafrikanske krig.

Det ærede medlem hr. Rasmus Hansen fandt een ting klar i vort forslag: det frivillige personel, hvorimod mange andre ting var uklare. Han stillede sig en lille smule tvivlende overfor spørgsmålet om besparelser ved kasernebyggeriets standsning... (*Rasmus Hansen*: Det militære byggeris standsning!). ... Ja, det militære byggeris standsning. Jeg vil gerne henvise til en kronik af arkitekt Hans Erling Langkilde, der er et kendt navn indenfor arkitektverdenen, i „Politiken“ den 20. januar 1952, hvor han netop vender sig imod disse store kaserner og kalder dem „palæer, der kan ses fra luften fra Vordingborg til Høvelte“, og hvis jeg erindrer kronikken rigtigt... (*Rasmus Hansen*: Var det nyt eller gammelt byggeri, arkitekten talte om?). ... Han nævnte det byggeri, som kan ses fra luften fra Vordingborg til Høvelte, hvorfor jeg vil formode, at han tænker på Høveltejeren. Såvidt jeg erindrer kronikken, antog arkitekten, at når bygge-

riet kom i gang, ville omtrent halvdelen af materialet og arbejdskraften gå til militærbyggeriet. Om det er rigtigt, kan jeg ikke bedømme, men een ting er jo givet: de oplysninger, som den ærede ordfører for socialdemokratiet begærede hos den højtærede forsvarsminister, har kun begrænset interesse, netop fordi kasernebyggeriet endnu ikke er kommet i gang, bortset fra Nørresundbykaseren. Det er en af grundene til, at vi stiller vort forslag nu: nu er det værdifuldt at handle, inden disse kaserner er bygget, for så er der investeret en masse i kasernebyggeri, som ikke så let kan anvendes andre steder.

Med hensyn til andre punkter har socialdemokratiet tidligere været ganske enig med retsforbundet i synspunktet frivillighed. Under forsvarsdebatten den 12. december 1951, efter at den højtærede finansminister havde gjort opmærksom på, at 12 mands komiteen havde henstillet, at den hårde kærne i hæren forøgedes udover det, der allerede var besluttet, udtalte det ærede medlem hr. H. C. Hansen, at hans parti tilsluttede sig 18 måneders tjenestetid — jeg beder her den højtærede formand om tilladelse til nogle korte citater —:

„idet vi må tage vort forbehold overfor de samlede økonomiske problemer . . . . . tager mit parti de af ministrene fremsatte redegørelser til efterretning.“

Deri omfattes den faste kærne.

Med hensyn til rationaliseringen af uddannelsen udtalte det ærede medlem hr. Rasmus Hansen på foranledning af en debat i folketinget i 1949, at der ville blive nedsat en kommission til undersøgelse af uddannelsesetidens rationelle udnyttelse, og denne kommission blev nedsat og har udarbejdet en interessant betænkning.

Det ærede medlem hr. H. C. Hansen udtalte den 12. december 1951 i debatten om Danmarks udenrigspolitik:

„Vi tillægger det overordentlig stor betydning, at“
beskæftigelsen i tjenestetiden

„bliver både forstandig og udbytte-
rig . . . Der lægges på dette punkt i mit parti overmåde megen vægt på, at man når frem til en forstandig løsning.“

Og med hensyn til beredskabet udtalte det samme ærede medlem i den samme debat:

„Når vi har ment at måtte tiltræde indførelse af de 18 måneders tjenestetid, skyldes det først og fremmest nødvendigheden af at forstærke vort fredsberedskab. Vi erkender, at en forsvarsordning, der ikke betyder tilstedeværelse af en rimelig styrke i enhver situation, ikke opfylder sit